

DUIN

JAARGANG 29, NR. 4
DECEMBER 2006

ISSN - 0168-7948

REDACTIE

BAS ARENS
PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
ARJEN KOK
MONIEK LÖFFLER
IKE SPAN

HOOFDREDACTEUR

MARJA ZANDBERG

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

SALLAND DE LANGE, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, Postbus 664
2300 AR LEIDEN
TEL. 071-5160490
FAX. 071-5160499
E-MAIL: STICHTING@DUINBEHOUD.NL
WWW.DUINBEHOUD.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

€ 6,= (THEMANUMMERS € 7,=)

ABONNEMENT

BESCHERMHEER-VROUWE VANAF € 50,=
65+ € 14,=
PARTICULIEREN € 18,=
INSTELLINGEN € 31,=

BETALINGEN

GIRO 35 05 200 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD TE LEIDEN

ADVERTENTIES

REDACTIE DUIN
TEL. 071-5160494
E-MAIL: REDACTIE@DUINBEHOUD.NL

© STICHTING DUINBEHOUD

STICHTING DUINBEHOUD IS LID VAN DE VERENIGING
KUST EN ZEE. KIJK OP WWW.KUSTENZEE.NL

Bij de voorkant:

*Struinmatuur, lekker je eigen weg door de
duinen zoeken (foto: Sytske Dijkse/Foto
Fittis).*

*Dit tijdschrift wordt gedrukt op
cyclus papier (100% recycling).*

- 3** RECREATIE EN DE DUINEN
MARJA ZANDBERG
- 4** KUNNEN RECREATIE EN BIODIVERSITEIT SAMEN-
GAAN IN DE DUINEN?
ROGIER POWELS
- 7** DAT DOET IE ANDERS NOOIT!
IDDE LAMMERS
- 8** TRENDS IN RECREATIE: VAN EEN ZONDAGSE
WANDELING NAAR EEN NATUURBELEVING?
ROB BERKERS
- 10** DE ANWB, OOK VOOR NATUUR EN LANDSCHAP
HENK WIJKHUISEN
- 12** RUIMTE VOOR RECREATIE EN NATUUR
JOHN VAN VLIET
- 14** MOUNTAINBIKEN IN HET NOORD-HOLLANDS
DUINRESERVAAT
JAN VAN DER MEIJ
- 15** DUINBEHOUD IN ACTIE
- 16** DUINLEVEN
Plekken zonder recreatie
PETER VAN DEN BERG

Wilt u **donateur** worden van Stichting Duinbehoud of een
abonnement op het tijdschrift DUIN? Bel dan tijdens kantooruren
naar 071-5160490 of email naar: secretariaat@duinbehoud.nl

Opzeggingen van het abonnement graag *schriftelijk* of *per e-mail*
(secretariaat@duinbehoud.nl) vóór 1 november van het lopende jaar
indienen. Als na 1 november van het lopende jaar wordt opgezegd,
loopt het abonnement tot en met 31 december van het volgende
jaar.

Plekken zonder recreatie

Hier komt nooit, nooit iemand. Geen struiner, geen inventariseerder, en zeker geen kaartjescontroleur. Soms overvalt mij die gedachte, als ik door de Amsterdamse Waterleidingduinen dwaal (men mag daar buiten de paden). Je hebt er van die plekken waar de doorgang hopeloos versperd wordt door duindoornstruiken. Ligusterstruwelen zijn helemaal ondoordringbaar. Terug dus, maar hoe was de heenweg? Uiteindelijk lijkt een ruwe tocht dwars door duindoornstekelstruiken de enige weg terug naar de bewoonde wereld. Na zo'n ervaring blijven velen veiligheidshalve voortaan maar op de paden.

Die moeilijk begaanbare plekjes, omgeven door struweel, vormen wel een aparte wereld van kreupelberkenhout, van meidoorns, ouder dan u en ik tezamen, en van plukplaatsen van roofvogels. Het kreupelhout is groen en grijs en wit van mossen en korstmossen, en uitgehold door houtmieren. Ik zag er een duindoorn, op kniehoogte in de molm ontkiemd en inmiddels manshoog.

Er zijn echter ook gemakkelijk bereikbare plekken waar niemand komt: sommige stuifkuilen die niet uit een pad ontstaan zijn. Voetstappen zie je er niet. Wel pootafdrukken. Beperkt, want er is niets te eten. Ree, konijn en vos lopen er snel doorheen. Kleine pootafdrukken wijzen vaak insecten aan: volg het spoor en je ziet een kever moeizaam proberen de kuil te verlaten. Miljoenpoten strijden dezelfde strijd. In de zomer onder een schroeiende zon blijkt het een kerkhof; honderden lege slakkenhuizen verraden hoe verraderlijk zo'n terrein is. Tientallen huisjesslakken wachten op vochtige nachten, waarin ze verder zullen dolen, maar de dood is bijna onvermijdelijk. Sterven doen ze dan wel in een aangename omgeving: een schoon terrein vrij van achtergelaten koffiespatels, Wickyverpakkingen en poedelpoep.

